

Matlabövning 3

De redovisningar som skall göras skall vara inlämnade senast den 14:e oktober

Övningen redovisas på papper genom lösningarna på deluppgifterna 1,3 och 4. Deluppgiften 2 används för att bygga upp lösningen till nr 3 som skall redovisas. Man måste alltså gå igenom även denna.

Bakgrund

Matematiskt handlar övningen om Fouriers metod för att lösa vågekvationen (se avsnitt 20.7 i kursboken). Vi väljer i den framställningen parametervärdena så att problemet blir att beskriva lösningarna till

$$u''_{xx} = u''_{tt}, \text{ för } 0 < x < \pi, t > 0$$

med randvillkoren $u(0, t) = u(\pi, t) = 0$ och begynnelsevillkoren $u(x, 0) = f(x)$ och $u'_t(x, 0) = 0$. Här bestämmer vi startformen $f(x)$ senare. Med dessa val kan lösningen $u(x, t)$ representeras som en serie

$$u(x, t) = \sum_{k=1}^{\infty} b_k \sin kx \cos kt$$

där koefficienterna är de man får då funktionen $f(x)$ utvecklas i en sinusserie på $[0, \pi]$, dvs

$$b_k = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} f(x) \sin kx \, dx.$$

Vi skall se hur man kan använda MATLAB för att få en approximativ lösning genom att ersätta serien med en ändlig delsumma

$$u_n(x, t) = \sum_{k=1}^n b_k \sin kx \cos kt.$$

För att integrera funktioner finns i MATLAB ett par metoder att välja på. Dels finns **quad** som bygger på Simpsons formel dels **quadl** som bygger på en annan metod. Normalt kräver den första flera beräknade funktionsvärden än den senare. Så låt oss i fortsättningen använda den senare. I grundformen ges integralen av en funktion f på $[a, b]$ genom

```
>> quadl(f, a, b)
```

men då uppstår frågan hur f skall anges. Antag att vi vill integrera $\sin x$ på $[0, \pi]$. Vi kan göra det så här

```
>> quadl('sin(x)', 0, pi)
```

eller med *inline* genom

```
>> f = inline('sin(x)'); quadl(f, 0, pi)
```

men det finns ytterligare ett sätt. Det finns möjlighet att hänvisa till en funktion genom ett så kallat **funktionshandtag**, vilket man kan göra genom att sätta @ framför funktionsnamnet. I fallet med sinusfunktionen kan vi därför få integralen genom

```
>> quadl(@sin, 0, pi)
```

Om du undersöker hjälpen till *quadl* ser du att det går att göra en del tillägg till det vi skrivit. Bland annat kan man styra precisionen men det går också att hantera parametervärden i integraler om dessa ges ett numeriskt värde.

Antag att vi istället vill integrera $\sin kx$ för parametervärdena $k = 1, 2, \dots, 10$. För att kunna hålla reda på vad som är variabel och vad som är parameter använder vi tillägg i *inline* så här

```
>> fun = inline('sin(k * x)', 'x', 'k')
```

Här skriver vi först 'x' för att markera att den skall betraktas som variabeln, de bokstäver som därefter räknas upp betraktas som parametrar. De integralvärden vi vill ha kan vi nu få i en vektor *A* genom

```
for k=1:10 A(k)=quadr(fun,0,pi,[],[],k);end
```

Vi måste här ha med de tomma [] på platserna 4 och 5 på grund av att dessa är reserverade speciella styrvärden (som vi inte bryr oss om här) men sedan kan vi ge värden på olika parametrar i den ordning de förekommer i *inline*, här bara *k*. Därefter finns alla värdena i vektorn *A*.

Uppgifterna

1. Vi skall här göra en fil **sinkoeff.m** och som anropas genom $B = \text{sinkoeff}(fun, n)$ där *fun* är ett funktionshandtag eller en funktion definierad genom *inline* och positiva heltalet *n* anger hur långt i serieutvecklingen av funktionen vi vill gå. Har funktionen fouriersinkoefficienterna b_1, b_2, \dots skall

```
B=sinkoeff(fun,n)
```

ge *B* värdet (b_1, \dots, b_n) .

När vi skall skriva filen kommer vi att använda **feval** för att beräkna värdet av en funktion. Är funktionen given som ett handtag funger inte det vanliga *eval*.

```
function B=sinkoeff(fun,n)
% Funktionen skall anges som ett funktionshandtag eller genom inline.
fsin=inline('feval(fun,x).*sin(k*x)', 'x', 'k', 'fun');
for k=1:n
B(k)=2*quadr(fsin,0,pi,[],[],k,fun)/pi;
end
```

Spara filen och testkör! **Redovisa genom att tala om steg för steg vad som sker i filen.**

2. Vi återvänder till vågekvationsproblemet och skapar en fil **vag.m**. Den skall anropas som $\text{vag}(x, t, fun, n)$ och då ge summan

$$u_n(x, t) = \sum_{k=1}^n b_k \sin kx \cos kt$$

där koefficienterna är de man får vid utveckling av *fun* i en sinusserie på $[0, \pi]$. En sådan fil kan se ut så här.

```
function vag=vag(x,t,fun,n)
B=sinkoeff(fun,n)
vag=0;
for k=1:n
vag=vag+B(k)*sin(k*x).*cos(k*t);
end
```

3. Här skall vi använda $vag(x,t,f,n)$ för att få fram en approximativ lösning $u_n(x,t)$ till det ursprungliga systemet då vi som funktionen f har

$$f(x) = 1 - |1 - 2x/\pi|.$$

Välj först ett n -värde som gör att du tycker $u_n(x,0)$ ser ut att vara en hyfsad approximation av $f(x)$, genom jämföra dem i en graf. Observera att man i Matlab får absolutbelopp genom funktionen abs .

Redovisa figuren och ange vilket n -värde ni väljer!

4. Nu skall vi avsluta fil tillverkandet med en fil som, om man bestämmer ett fixt t , ritar ut på intervallet $0 \leq x \leq \pi$ den approximation av $u(x,t)$ som vi får genom $vag(x,t,f,n)$ för det fixerade t -värdet. Filen skall heta **ritavag.m** och den skall anropas så här: $ritavag(t,f,n)$.

Använd sedan denna för att med samma funktion som i föregående uppgift dvs

$$f(x) = 1 - |1 - 2x/\pi|$$

och det n du bestämde i föregående uppgift rita $vag(x,t,f,n)$ för $t = 0, 1, 2, 3$ i en gemensam figur.

Redovisa filen och figuren.

5. Här kommer en rörlig illustration som inte behöver redovisas. Testa vad som händer om du för ditt n -värde och funktion f från förra deluppgiften skriver

```
>> for k=0:31 ritavag(k*pi/16,f,n);axis([0 pi -1.5 1.5]); M(k+1)= getframe;end  
och när detta är utfört gör  
>>movie(M,5)
```